

PHÁP SƯ TỊNH HẢI

LỊCH SỬ PHẬT GIÁO THẾ GIỚI

PHẦN II

- **Lịch sử Phật giáo Tây Lan**
- **Lịch sử Phật giáo Miến Điện**
- **Lịch sử Phật giáo Thái Lan**
- **Lịch sử Phật giáo Campuchia**
- **Lịch sử Phật giáo Lào**

LỜI TỰA

Biên soạn cuốn sách *Nam truyền Phật giáo sử* là nguyện vọng và mơ ước của tôi đã hơn 10 năm nay. Đây là một công việc không dễ dàng; bởi vì phạm vi mà cuốn sách đề cập rất rộng; cần phải có đầy đủ các loại tri thức về triết học, tâm lý học, xã hội học, sử học, dân tộc học và văn học...

Về mặt này, tôi cảm thấy còn thiếu rất nhiều, nhất là về lịch sử Phật giáo của các nước Phật giáo Nam truyền. Bản thân nó đã không đầy đủ hoặc không rõ ràng; lại gặp rất nhiều biến thiên của lịch sử, nên rất khó khăn. Nhưng các tín đồ Phật giáo nước ta ngày nay muốn nghiên cứu giáo lý của Phật giáo Nam truyền từ sự hình thành đến sự phát triển của nó đều gặp phải một khó khăn là tài liệu không đầy đủ, thậm chí thiếu cả các loại sách về văn hiến chuyên thư. Vì vậy, trong hơn mười năm học tập ở trường Đại học Phật giáo Chu-lạp-long-công (Thái Lan), Đại học Lập Chính Đông Kinh ở Nhật Bản, Giáo hội Phật giáo ở Mỹ, tôi đã sưu tầm và thu thập tài liệu để viết *Nam truyền Phật giáo sử*. Khi viết cuốn sách này tôi đã dựa vào các tài liệu như Tam tạng Kinh-Luật-Luận, Ngũ văn Phật giáo, Lịch sử Phật giáo, văn học Phật giáo, đặc biệt là các tài liệu về Phật giáo Nam truyền.

Trong quá trình biên soạn, tôi đã lần lượt cho ra mắt độc giả ở trong và ngoài nước từng phần của cuốn sách. Mùa hè Phật lịch năm 2509 tôi cho đăng tải *Miến Điện Phật giáo giản sử* ở phần Phật học do Long Hoa Phật giáo xã chủ biên của tờ *Thế giới nhật báo* (Thái Lan). Tiếp đó tôi cho đăng tải trên nguyệt san *Hải triều âm* phần *Lịch sử Phật giáo Tây Lan* (Xây Lan Phật giáo sử). Mùa xuân Phật lịch năm 2514 tôi lại cho đăng trên tạp chí

Sư Tử hống phần *Lịch sử Phật giáo Miến Điện*. Mùa hè Phật lịch năm 2516 tôi viết phần *Lịch sử Phật giáo nước Lào* và gửi đăng trên *Nam Dương Phật giáo* ở Singapo. Trong mùa xuân hè năm nay, tôi viết tập *Lịch sử Phật giáo Campuchia* và *Lịch sử Phật giáo Thái Lan* và sửa chữa thêm phần *Lịch sử Phật giáo Xâ Lan*. Sau khi hoàn thành việc biên soạn lịch sử Phật giáo năm nước trên, tôi lại viết tiếp thêm hai chương Giới thiệu giản lược văn hiến Pa-li Phật giáo Nam truyền và Niên biểu các sự kiện lớn về Phật giáo Nam truyền, bổ sung vào phần cuối của tập sách.

Để xuất bản được cuốn sách này, tôi gặp rất nhiều khó khăn, đặc biệt là kinh phí, nhưng được sự giúp đỡ của các vị cư sĩ, các thầy và bạn, cuốn sách đã được ra đời. Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành và cảm tạ cao nhất với các vị đã có công đóng góp và tri ân, cảm tạ ánh hào quang từ bi của Tam bảo đã luôn luôn gia hộ che chở cho tôi, giúp đỡ tôi có đủ tâm sức hoàn thành được công việc này.

Tôi biết rằng, cuốn sách này còn có khiếm khuyết, còn có chỗ cần phải khảo đính chính xác, sau này tôi sẽ tiếp tục nghiên cứu và mong chờ các bậc nghiên cứu cao minh chỉ giáo cho, giúp tôi sửa chữa trong lần tái bản sau.

Phật lịch ngày 20-11-2518

Pháp sư Tịnh Hải

LỊCH SỬ PHẬT GIÁO XÂY LAN

CHƯƠNG 1

TÌNH HÌNH XÃ HỘI VÀ TÔN GIÁO TRƯỚC KHI PHẬT GIÁO TRUYỀN VÀO XÂY LAN

I. TÌNH HÌNH XÃ HỘI

Nước Xây Lan phiên âm theo Hán Việt là Tích Lan (tức Sri-lanka ngày nay) nằm trong Ấn Độ Dương, phía Nam Ấn Độ.

Nhìn trên bản đồ, phía Bắc hơi nhọn, phía Nam to tròn, giống hình một trái lê. Địa thế bốn mặt ven biển bằng phẳng. Ở giữa đảo núi non cao vút. Xây Lan nằm ở 5,25 độ vĩ bắc, 79,42° kinh đông. Diện tích là 25.332 km². Phía Tây Bắc là eo biển Cách-bảo-khắc, đối diện bên kia là Ấn Độ, cách nhau 210 dặm Anh. Nơi đó có một chuỗi đảo nhỏ, tạo thành cây cầu A-đam nổi tiếng (Adam's Bridge), nối liền đảo Xây Lan với đại lục Ấn Độ.

Dân số Xây Lan, theo điều tra năm 1963 (Phật lịch 2507) là 10.627.507 người. Trong đó, tín đồ Phật giáo chiếm 64%, tín đồ Ấn Độ giáo chiếm gần 20%, Cơ Đốc giáo gần 9%, Hồi giáo hơn 6%. Số còn lại là tín đồ các tôn giáo khác. Như vậy, tín đồ Ấn Độ giáo và Phật giáo chiếm trên 80%¹ dân số.

1. Á châu dân tộc tình thần nghiên cứu hội biên, "Á châu cận đại hóa đích nghiên cứu" tr.285.